

Branko Pavlović,
član Izvršnog
odbora Generali
osiguranja i
predsednik
Udruženja
aktuara Srbije

■ **Udruženje aktuara Srbije (UAS) usvojilo je dva nova međunarodna standarda aktuarske prakse (MSAP) na sednici održanoj 6. marta 2017. godine u Beogradu**

Standardi aktuarske prakse definišu minimum normi koji se moraju primeniti u metodologiji aktuarskih obračuna, određivanju aktuarskih pretpostavki, sadržini i formi aktuarskih izveštaja i mišljenja, kao i načinu prezentovanja aktuarskih rezultata. Pomenuti standardi bave se ključnim temama aktuarske delatnosti. Uvedeni su radi postizanja veće doslednosti pristupa u aktuarskoj praksi u obavljanju redovnih aktuarskih poslova. Svi članovi Udruženja aktuara Srbije obavezni su da primenjuju sve usvojene međunarodne standarde aktuarske prakse (engl. International Standard of Actuarial Practice, ISAP). Između ostalog, primena navedenih standarda garantuje kvalitet obavljanja aktuarskih poslova članova Udruženja, dok se njihovo kršenje smatra povredom Kodeksa ponašanja članova UAS.

Usklađivanje sa svetskom aktuarskom praksom

U martu su usvojeni standardi 1A i 5, tako da je zajedno sa tri usvojena MSAP u 2015. godini Udruženje aktuara Srbije usvojilo sledećih pet standarda:

- MSAP 1 – Opšta aktuarska praksa
- MSAP 1A – Upravljanje modelima
- MSAP 2 – Finansijska analiza programa socijalne zaštite
- MSAP 3 – Aktuarska praksa u odnosu na MRS 19 primanja zaposlenih
- MSAP 5 – Modeli kompanijskog rizika osiguravača

Međunarodni standard aktuarske prakse 1A pruža smernice aktuarima kako da upravljaju modelima pri obavljanju aktuarskih usluga koje uključuju korišćenje modela, kako bi korisnici kojima su usluge namenjene bili sigurni da su:

- aktuarske usluge obavljene profesionalno i sa dužnom pažnjom,
- rezultati relevantni za njihove potrebe kompletni, predstavljeni jasno i razumljivo i
- korišćene pretpostavke i metodologija (uključujući, ali ne ograničavajući se na modele i tehnike modeliranja) obelodanjene na odgovarajući način.

MSAP 1A primenjuje se na sve modele koji se koriste kao osnova za donošenje poslovnih odluka. Pruža smernice aktuarima kako da svrsishodno upravljaju modelima, kako bi upravljali pratećim rizicima prilikom odabira odgovarajućeg modela, promene postojećeg modela, razvoja novog modela ili korišćenja modela.

Međunarodni standard aktuarske prakse broj 5 daje smernice aktuarima prilikom pružanja aktuarskih usluga, uključujući kompanijski model rizika (engl. Enterprise Risk Models, ERM) za osiguravače. Aktuari imaju glavnu ulogu u obezbeđenju finansijske stabilnosti osiguravača i njihov pristup uobičajeno obuhvata upotrebu ERM. Naročito, značaj kompanijskih modela rizika za upravljanje

poslovima osiguranja jasno se ogleda kroz dva osnovna principa osiguranja objavljena od strane Međunarodnog udruženja supervizora osiguranja za potrebe procene i supervizije: Upravljanje rizikom kompanije za potrebe solventnosti i Adekvatnost kapitala.

Sve više se uprava osiguravajućih kompanija oslanja na modeliranje kompanijskih rizika kako za potrebe ispunjenja zakonskih obaveza, tako i za donošenje upravljačkih odluka. Kao rezultat, osiguravači, akcionari i druge zainteresovane strane za poslovanje osiguravajućih kompanija imaju snažan interes za pouzdano funkcionisanje i transparentno upravljanje upotrebom ERM. Kao zaposleni ili savetnici, aktuari igraju značajnu ulogu u savetovanju osiguravača i drugih na razvoju ili izboru odgovarajućih modela i povezanih testiranja, validacija i prezentovanja dobijenih rezultata.

Ciljevi uvođenja MSAP 5 su:

- podrška konvergenciji standarda aktuarske prakse sa modelima kompanijskih rizika osiguravača u i između nadležnosti,
 - povećanje poverenje javnosti u aktuarske usluge za potrebe upravljanja kompanijskim rizicima i
 - demonstriranje posvećenost Međunarodnog udruženja aktuara u pružanju podrške aktivnostima Međunarodnog udruženja supervizora osiguranja na dostizanju efektivne ERM prakse osiguravača u međunarodnom okvirima.
- Grupa G20 zahteva uvođenje standarda u sve profesije. Međunarodno udruženje aktuara je mudro zaključilo da je mnogo bolje da aktuari sami osmisle i propišu svoje standarde, nego da to uradi neko regulatorno telo. U to ime, MSAP 4, 6 i 7 se pripremanju za usvajanje u naredne dve godine. Udruženje aktuara Srbije će pratiti Međunarodno udruženje u standardizaciji. ■

